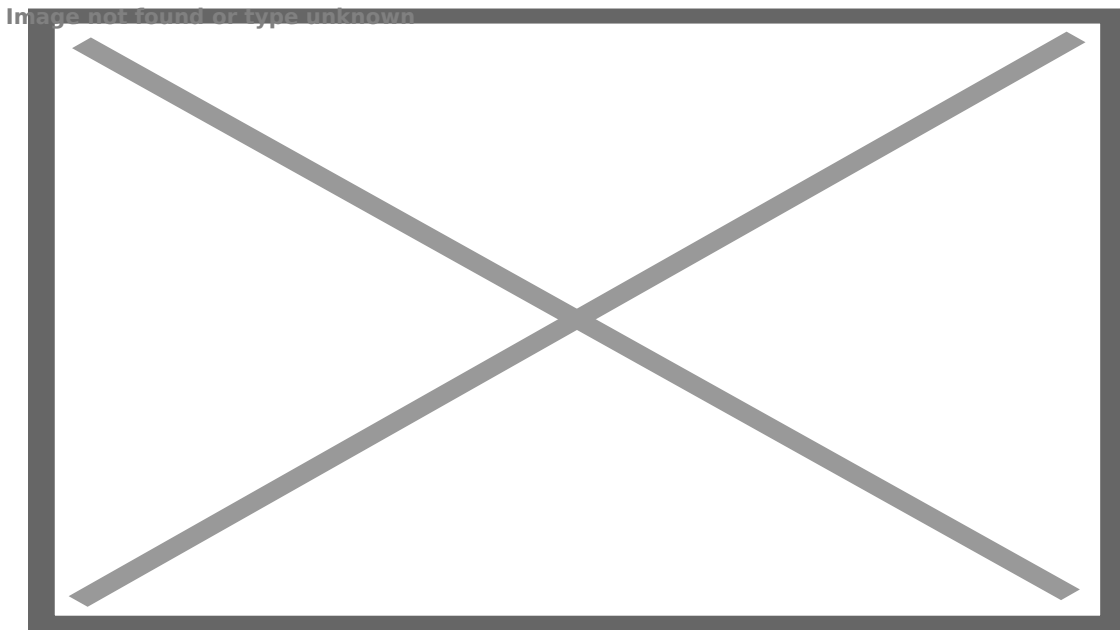

Xót xa Di tích cấp quốc gia đang hoang phế từng ngày

21:07 30/09/2016

Tác giả: Ngọc Thành

Tìm đến Lăng đá Quận Vân ở thôn Nỗ Bạ (xã Vân Tảo, huyện Thường Tín, TP. Hà Nội) chúng tôi không khỏi bàng hoàng trước cảnh cỏ mọc cao hơn tượng . Mặc dù là Di tích cấp quốc gia nhưng chưa một lần Lăng Quận Vân được trùng tu, tôn tạo, bảo vệ từ phía các cơ quan chức năng.

Lăng đá Quận Vân nhìn từ cổng vào

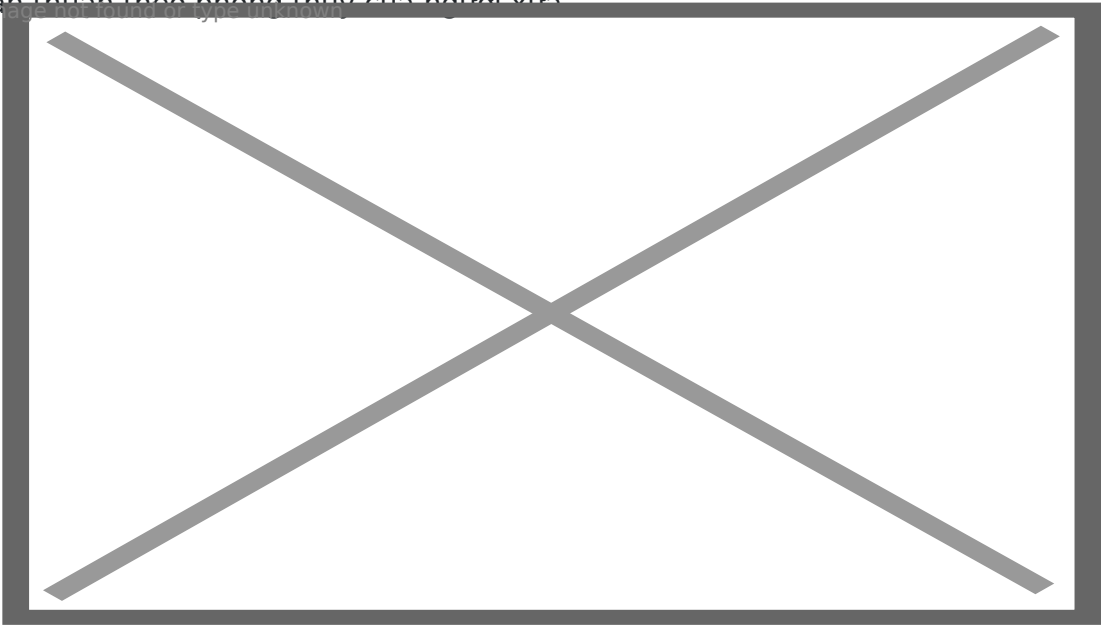
Lịch sử kể rằng...

Lăng đá Quận Vân là nơi thờ tự Quận công Đại giang Đỗ Bá Phẩm. Ngài quê gốc ở làng Vân La (nay là xã Hồng Vân), từng giữ chức trấn thủ Sơn Nam và là một trong những tướng lĩnh xuất sắc nhất thời Lê Trung Hưng.

Toàn bộ khu lăng khoảng 4 sào Bắc Bộ, chia làm ba phần là cổng lăng, khu sinh phần và khu mộ. Từ ngoài vào trong là đôi tượng chiến binh cao bằng người, đứng oai vệ, khoác quân phục đặc trưng thời Lê canh gác, tiếp đó là cặp voi đá, ngựa đá nguyên khối ngồi chầu hương án ở giữa. Kế tiếp là nhà bia, trong nhà bia có tấm bia ghi lại cuộc đời của Quận công và có đôi nghê đá chầu hai bên, cuối cùng là lăng mộ Ngài.

Lăng đá Quận Vân tổng cộng gồm 30 di vật, đó đều là 30 tác phẩm nghệ thuật đá của các nghệ

nhân thời xưa mà nay hiếm có thể tìm thấy được. Tổng thể khu Lăng là một “đại tác phẩm đá” đồ sộ được bố trí, bày biện rất công phu, khu Lăng, đình Nỗ Bạ, chùa Nỗ Bạ tạo thành một tam giác cân thuận theo phong thủy của người xưa

T??ng voi ?á và ng?a

?á ch?u h??ng án trong L?ng

Lăng cơ bản được hoàn thành năm 1735, nhưng đến năm 1914 do đê sông Hồng bị vỡ, nước làm ngập cả một vùng rộng lớn và Lăng đá bị vùi lấp trong lớp phù sa dày đặc, từ đó không còn ai xác định được vị trí chính xác của Lăng. Mãi đến năm 1986 chính quyền xã Vân Tảo cho cải tạo ruộng đồng, đưa máy xúc để xúc đất lên thì Lăng mới phát lộ, chính quyền xã liền thông báo ngay cho các cơ quan chức năng và xác định lại đây là Lăng đá Quận Vân thờ Quận công Đại giang Đỗ Bá Phẩm.

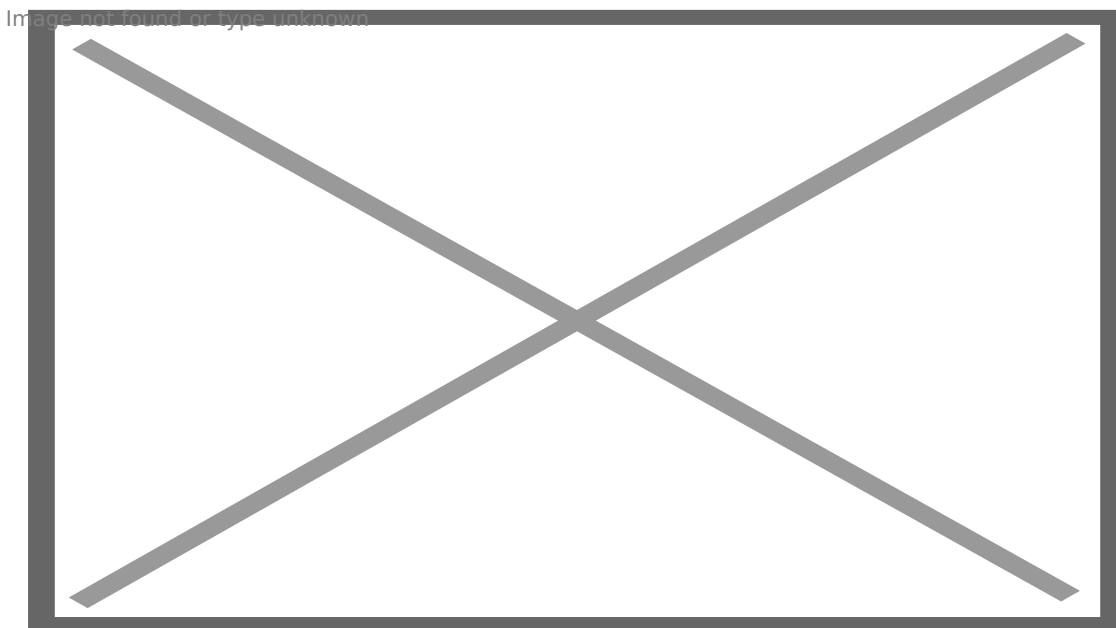
Năm 1988 UBND tỉnh Hà Tây (cũ) ra quyết định công nhận Lăng đá là di tích cấp tỉnh, năm 2003 Bộ Văn hóa-Thông tin(cũ) ra quyết định công nhận Lăng đá là di tích kiến trúc-nghệ thuật cấp quốc gia.

Di tích bị lãng quên

Tuy là di tích cấp quốc gia nhưng từ khi được công nhận năm 2003, Lăng đá Quận Vân chưa từng được các cơ quan chức năng cho trùng tu, tôn tạo, chăm sóc mặc cho cỏ mọc um tùm, nước bị bơm trong Lăng...

Nhiều pho tượng trong Lăng có dấu hiệu phong hóa, sứt mẻ, ốc, rêu bám kín, đặc biệt là khu mộ Quận công có dấu hiệu bị lún xuống, bùn đất đang dần dần lại bồi đắp lên mộ. Hiện nay, chỉ có ông lão Trương Văn Tuân (86 tuổi) tình nguyện trông lăng và hương khói hằng ngày, ông lão tuy đã

già yếu nhưng vẫn cố gắng dùng sức của mình dọn những lùm cỏ um tùm, lau tượng đá, chiến binh khỏi bị rêu phong.

Ông Tuân và ngày hôm nay kiên trì hàng năm cho khu Lăng mộ

Theo ông Tuân: “Dân làng rất mong muốn các cấp hỗ trợ kinh phí bảo vệ, tôn tạo lăng, xây một biển chỉ dẫn, nhà nghỉ cho khách tham quan để gìn giữ di tích nhưng bao năm nay vẫn chưa thấy gì”. Được biết, mấy năm trước ông Tuân cũng một số cụ trong làng đã quyên góp lát được nền trong lăng, trồng một số cây cảnh nhằm tạo bóng mát cho khu Lăng mộ linh thiêng. Ông Tuân cho biết, mỗi tháng ông nhận được 60 nghìn đồng để trông lăng và thắp hương khu mộ, khoản tiền này là từ quỹ người cao tuổi của thôn chứ không phải từ chính quyền xã Vân Tảo.

Ông Nguyễn Hữu Hưng – Chủ tịch UBND xã Vân Tảo cho biết: Chúng tôi đã gửi công văn lên UBND huyện Thường Tín để xin kinh phí tôn tạo Lăng từ năm 2012 nhưng đến nay huyện vẫn chưa phản hồi gì, còn xã thì không có kinh phí để trùng tu, tôn tạo Lăng.

Cả chính quyền xã lẫn chính quyền huyện đều “im hơi lặng tiếng” để cho một di tích cấp quốc gia trên quê hương mình bị lãng quên. Cơ quan nào sẽ “gánh” trọng trách giữ gìn cho thế hệ sau khi ngày càng ít người để ý đến sự xuống cấp từng ngày của di tích cấp quốc gia này?

Nguyễn Văn Công

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/lang-quan-vandi-tich-cap-quoc-giathon-no-ban>